

การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับผู้พิการสายตาด้อยโอกาสในจังหวัดเพชรบูรณ์ : การประสานและการนํานโยบายไปปฏิบัติ

ธีรภัทร กิจจารักษ์^{1*}

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีที่มาจากโครงการวิจัยเรื่อง การสร้างยุทธศาสตร์วิธีการนวดแผนไทยสำหรับผู้พิการทางสายตาด้อยโอกาสในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างปัจจัยความเข้มแข็งของผู้พิการทางสายตาด้อยโอกาสด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับผู้พิการสายตาด้อยโอกาสในชุมชนท้องถิ่นของจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งจากของวัตถุประสงค์ทั้งหมด ศึกษาด้วยระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับผู้พิการสายตาด้อยโอกาสในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. จุดแข็งของการประกอบอาชีพ พบว่า การประกอบอาชีพในพื้นที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันออกไป แต่มีบางส่วนที่มีความคล้ายกัน ได้แก่ การประกอบอาชีพที่มีตลาดรองรับ ตลาดมีความต้องการสูง มีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ส่งผลต่อการต่อรองราคาสินค้าในฐานะผู้ผลิต และมีความเป็นเอกลักษณ์ในด้านการบริการสินค้า

2. ข้อจำกัดของอาชีพ พบว่า การประกอบอาชีพของผู้พิการสายตานั้นมีข้อจำกัดในด้านของสภาพจิตใจของผู้พิการเป็นหลัก สังคมไม่ยอมรับ กลไกการขับเคลื่อนการสนับสนุนจากกลุ่มภาครัฐต่างๆ งบประมาณสนับสนุนการประกอบอาชีพ ความยากลำบากในการเดินทางรวมกลุ่มอาชีพ ขาดความรู้เรื่องแหล่งทุนในการสนับสนุน

3. ปัจจัยที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ พบว่า การประกอบอาชีพของผู้พิการนั้นมีความเสี่ยงหลายด้าน แต่สิ่งที่สามารถสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จได้ ได้แก่ ความสามัคคี รักในอาชีพ มีผู้นำที่เข้มแข็ง การได้รับการยอมรับในตัวผู้พิการ และการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนอาชีพ

4. ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ พบว่า การประกอบอาชีพของผู้พิการนั้นมีปัญหาได้แก่ ได้แก่ หน่วยงานของรัฐไม่เข้ามาสนับสนุนเท่าที่ควร ขาดความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัย ทักษะคติของบริบทสังคม หน่วยงาน/องค์กรต่างๆ ไม่เข้ามาสนับสนุน ขาดความร่วมมือของกลุ่มสมาชิก

5. การพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็ง พบว่า แนวทางในการพัฒนาการประกอบอาชีพผู้พิการให้เกิดความเข้มแข็งได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่ง รัฐต้องส่งเสริมผู้พิการให้มีความรู้ด้านกฎหมายและสิทธิที่ตนเองพึงได้รับจากรัฐ รวมถึงการส่งเสริมภาวะผู้นำของกลุ่ม หน้าที่และบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม จัดตั้งเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับ การมีส่วนร่วมของกลุ่มสมาชิก การได้รับสวัสดิการและสามารถเข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ จากหน่วยงานภาครัฐ

คำสำคัญ : ศักยภาพผู้พิการทางสายตา การประกอบอาชีพ การพัฒนาที่ยั่งยืน

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail : dr_mara24@hotmail.com

PROMOTING SELF-EMPLOYMENT FOR DISADVANTAGED VISUALLY IMPAIRED PEOPLE IN PHETCHABUN PROVINCE : COORDINATION AND IMPLEMENTATION OF POLICIES

Teeraphat Kitjarak^{1*}

Abstract

This research article Which is from the research project Creating a strategy of Thai massage methods for disadvantaged visually impaired people in Phetchabun Province. Which is part of the research plan Re: Strengthening the Strength of the Disabled Persons with Local Wisdom for Sustainable Development in Phetchabun Province. With the objective To study the promotion of independent occupation for disadvantaged visually impaired people in the local community of Phetchabun Province. Which is part of all objectives Study with qualitative research methodology Found that the promotion of occupations for the disadvantaged visually impaired in Phetchabun province Consists of the following factors

1. The strength of the occupation found that occupation in the area has different characteristics. But there are some that are similar Namely occupations that have a market to support The market has high demand. Have a group to strengthen Affecting the bargaining of products as manufacturers And is unique in product service

2. The limitations of occupation found that The occupation of the visually impaired is primarily limited to the mental state of the disabled. Society does not accept Mechanism to drive support from various government groups Budget for career support Difficulties in traveling, including professional groups Lack of knowledge about funding sources to support

3. Factors that result in success in the occupation found that the occupation of the disabled has many risks. But what can support success is unity, career love, strong leadership Being accepted in a disabled person And the establishment of a professional support fund

4. Problems and obstacles in the occupation found that the occupation of the disabled has problems, namely, the government agencies do not come to support as they should. Lack of cooperation among material members Non-modern equipment Attitude of social context Agencies / organizations Do not come to support Lack of cooperation among members

5. Strengthening development found that the guidelines for the development of disabled people to be strong are essential. The state must promote the disabled to have legal knowledge and rights that they should receive from the state. Including promotion of group leadership Functions and roles of group members Established as a recognized organization Participation of member groups Receiving benefits and being able to access various funding sources From government agencies

Keywords : Potential of the visually impaired, occupation, sustainable development

¹ Lecturer in Local Administration Program in Faculty of Humanities and Social Sciences. Phetchabun Rajabhat University.

* Corresponding author, e-mail : dr_mara24@hotmail.com

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของประเทศไทย มีแนวโน้มและการพัฒนาบนฐานสิทธิอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดมาตรการและการสร้างกลไกเพื่อการคุ้มครองสิทธิคนพิการในเชิงนโยบายไว้ในกฎหมาย ตลอดจนให้คนพิการได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และ ความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ เป้าประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืน นับว่าเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้าน การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของประเทศไทย โดยประเทศไทยได้ลงมติรับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ๒๐๑๕-๒๐๓๐ ภายใต้ความร่วมมือของสหประชาชาติในเดือนกันยายน ๒๕๕๘ โดยต้องบรรลุในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า SDGs เป็นวาระการพัฒนาใหม่ของโลกที่จะเป็นแรงกดดันในห่วงโซการผลิตในอนาคตที่มุ่งเน้นความเชื่อมโยง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีหลักการ 5Ps ได้แก่ ประชาชน โลก ความมั่งคั่ง สันติภาพ และ ความเป็นหุ้นส่วนซึ่ง SDGs นับเป็นภูมิทัศน์ใหม่ที่สร้าง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเป็นแรงกระตุ้นและตัวเร่งในการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตลอดจนภาคเอกชนและภาครัฐต้องปรับตัวเพื่อก้าวไปสู่ความยั่งยืน ซึ่งประเทศไทยต้องนำเอา SDGs มาใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาประเทศ โดยไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง (No one left behind) รวมทั้งคนพิการด้วย แต่สำหรับทิศทางการพัฒนาที่เกิดขึ้นจริงนั้นยังพบว่าคนพิการส่วนใหญ่ยังมิมีฐานะที่ยากจนทำให้ ขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระยะแรกเริ่มหรือพบความพิการ การเข้าถึง โอกาสทางการศึกษา และทำให้เกิดปัญหาการไม่มีอาชีพ ไม่มีงานทำ เกิดความไม่มั่นคงในการดำรงชีวิต

นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมและบริการสาธารณะก็ไม่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของคนพิการ ทั้งที่อยู่อาศัย อาคารสถานที่ต่างๆ สถานที่ท่องเที่ยว ระบบคมนาคมขนส่ง รวมถึงเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการก็ยังมีราคาที่ยังค่อนข้างสูง ทำให้คนพิการที่มีฐานะยากจนไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จริง คนพิการส่วนใหญ่ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสังคม การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การถูกเลือกปฏิบัติ คนพิการส่วนใหญ่ยังถูกเก็บไว้ที่บ้าน ซึ่งเกิดจากปัญหาด้านเจตคติของครอบครัวและสังคมที่มีต่อคนพิการและความพิการนั่นเอง

ในด้านของการทำงานของคนพิการ พบว่า ยังขาดการบริการที่มีประสิทธิภาพ ทำให้คนพิการไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการและประโยชน์จากสิทธิ สวัสดิการบริการสาธารณะอื่นๆ ความช่วยเหลืออย่างเป็นธรรม พร้อมทั้งยังขาดการเชื่อมโยงกันทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการจัดบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของคนพิการได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะด้านการประกอบอาชีพของผู้พิการนั้นยังมีการส่งเสริมหรือการสนับสนุนให้ผู้พิการประกอบอาชีพด้วยตนเองมีจำนวนจำกัด สิ่งที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการนำนโยบายไปปฏิบัติได้สำเร็จนั้น นอกจากตัวผู้พิการเองแล้ว ยังประกอบด้วยหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นกำลังหลักในการส่งเสริม นอกจากนี้ยังประกอบด้วยปัจจัยด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เป็นส่วนช่วยในการสนับสนุนให้การประกอบอาชีพของผู้พิการในพื้นที่ประสบผลสำเร็จได้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับผู้พิการสายตาด้อยโอกาสในชุมชนท้องถิ่นของจังหวัดเพชรบูรณ์

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้นำเสนอความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ การนำนโยบายไปปฏิบัติ กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งรายละเอียดนำเสนอในแต่ละหัวข้อดังนี้

1. ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ในพจนานุกรมเว็บสเตอร์ (Webster; cited in Sabatier & Mzmanian, 1983, p. 143) อธิบายความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ตรงตัวว่า หมายถึง กระบวนการทำการตัดสินใจของนโยบายหลักที่อยู่ในรูปแบบต่างๆไปปฏิบัติ เช่น นำกฎหมาย คำพิพากษาของศาล คำสั่งของฝ่ายบริหาร หรือพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาตามระบอบรัฐสภา หรือมติของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไปปฏิบัติ แต่สำหรับในวรรณกรรมการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติแล้ว อธิบายความหมายการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้กว้างกว่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ฟาน มีเตอร์ และฟาน ฮอร์ณัน (Donald S. Van Meter & Van Horn, 1975, p. 202) นิยามว่า “การนำนโยบายไปปฏิบัติประกอบด้วยกระบวนการกระทำโดยคนหรือกลุ่มของภาครัฐและเอกชนที่มุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามการตัดสินใจของนโยบายก่อนหน้านี้ การกระทำนี้มีทั้งความพยายามครั้งเดียวที่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติ และความพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะทำให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่หรือทีละน้อยตามที่กำหนดไว้ในการตัดสินใจของนโยบาย”

แมซเมเนียน และซาบาเตียร์ (Mazmanian & Sabatier, 1981, pp. 5-6; cited in Alexznder, 1985, p.405) นิยามว่า “การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการนำการตัดสินใจของนโยบายไปปฏิบัติซึ่งปกติกำหนดในรูปแบบพระราชบัญญัติ กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติตามธรรมดากระทำผ่านขั้นตอนต่างๆหลายขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติไปจนเกิดการทำตามโดยหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติและการทำตามของกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนเกิดผลกระทบที่เป็นไปตามที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ และท้ายที่สุดมีการแก้ไขหรือพยายามแก้ไขพระราชบัญญัติ”

วิลเลียมส์ (William, 1975, p. 155) อธิบายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่อยู่ระหว่างการตัดสินใจและการปฏิบัติเริ่มต้นด้วยการพัฒนาแนวปฏิบัติหรือออกแบบคุณสมบัติ จากนั้นก็เคลื่อนไปสู่ขั้นตอนที่ค่อนข้างจะยาวนานในการทำงานซึ่งเผชิญกับปัญหาอันหลากหลายและเป็นปัญหาใหม่ๆ เช่น ปัญหาทางเทคนิค การบริหาร บุคคลและสถาบัน การทำงานนี้จบลงเมื่อเริ่มมองเห็นว่าพร้อมที่จะทดสอบการทดลองหรือถ้าไม่ได้เป็นการทดลองก็จบลงด้วยดุลพินิจที่คิดว่าการปฏิบัตินั้นสมบูรณ์แล้ว ขั้นตอนนี้บางทีก็มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อนำข้อมูลไปเริ่มต้นกระบวนการใหม่อีก

ริปลีย์ และแฟรงกลิน (Ripley & Franklin, 1986, p. 4) อธิบายว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติ สิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากที่กฎหมายได้ให้อำนาจแก่แผนงาน นโยบายหรือให้ผลประโยชน์หรือผลผลิตบางอย่างที่จับต้องได้ คำนี้หมายถึงกลุ่มของกิจกรรมที่ตามมากับเจตนาของแผนงานหรือผลลัพธ์ที่พึงปรารถนา การนำนโยบายไปปฏิบัติประกอบด้วยกระบวนการกระทำหรือไม่กระทำของตัวแสดงหลายคน โดยเฉพาะข้าราชการ การออกแบบให้แผนงานบังเกิดผลมีวิธีการที่มองเห็นได้ชัดว่าจะบรรลุจุดมุ่งหมาย

บาร์แดช (Bardach, 1980: 9) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นเกมของกระบวนการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิด ทฤษฎี และการวิจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะเห็นได้ว่าเป็นกิจกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นและเป็นไปตามข้อกำหนดของนโยบาย ซึ่งเน้นความสำคัญของกระบวนการอย่างชัดเจน และแสดงให้เห็นว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นผลผลิตของกระบวนการทางการเมือง การนำนโยบายไปปฏิบัติถือเป็นโอกาสแรกที่จะได้นำการตัดสินใจทางเลือกนโยบายไปปฏิบัติในสถานการณ์ที่เป็นจริง และขั้นตอนทั้งหมดของ

กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติแสดงให้เห็นถึงความหวังในการแก้ไขปัญหาของสังคม ความกลัวเกี่ยวกับอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน และจินตนาการของผู้ที่มีส่วนร่วมที่ต้องการจะเน้นการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงครอบคลุมกระบวนการแปลงนโยบายเป็นนามธรรมให้เป็นแผนงานรูปธรรมที่สามารถนำไปปฏิบัติและตรวจสอบวัดระดับความสำเร็จได้ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ

สรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการหลังจากที่กฎหมายผ่านสภาหรือนโยบายได้รับการอนุมัติ เป็นกิจกรรมของการนำนโยบายที่อยู่ในรูปของกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ คำสั่งหรือรูปแบบอื่นๆ ไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นกระบวนการที่อยู่ระหว่างการก่อรูปนโยบายและผลลัพธ์ อย่างไรก็ตาม การนำนโยบายไปปฏิบัติจริงนั้นอาจไม่ตรงกับที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของนโยบาย เพราะการปฏิบัติจริงขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆที่ไม่แน่นอนและควบคุมไม่ได้จำนวนมาก เช่น จำนวนหน่วยงาน ผลประโยชน์ของหน่วยงานและผลประโยชน์ส่วนตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทรัพยากรและความสนับสนุนของฝ่ายต่างๆทั้งภายในและภายนอกองค์กร ยิ่งไปกว่านั้น นโยบายอาจล้มเหลวมาตั้งแต่ตอนคิดหรือก่อรูปนโยบายก็ได้ การที่นำนโยบายไปปฏิบัติมีความไม่แน่นอนนี้เองที่นักวิชาการหลายคนมองว่าเป็นการเมืองหรือการเมืองอยู่ในนั้น ดังสังเกตได้จากการเกิดความขัดแย้ง การแสวงหาความร่วมมือ การต่อรองและต่อสู้เพื่อแย่งชิงทรัพยากรจากนโยบาย อนึ่ง การนำนโยบายไปปฏิบัตินี้อาจมองจากข้างบนลงข้างล่าง หรืออาจมองจากพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติระดับล่างเป็นหลักหรือมองทั้งสองแบบก็ได้

2. การนำนโยบายไปปฏิบัติ

การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย สะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการศึกษานโยบาย ซาบาเตียร์และแมซิมานิอัน (Sabatier & Mazimanian, 1983, pp. 153-161) ได้รวบรวมความรู้ช่วงสิบปีแรกของการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ สรุปเป็นประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

2.1. ความสำคัญของการมอบหมายงานต่อหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติพร้อมกับการจัดให้มีทรัพยากรสำรอง (importance of assignment to a sympathetic implementation agency with slack resources) หน่วยงานการถูกหล่อหลอมมานานและมีกลไกปกป้องตัวเองจากภายนอก การมอบหมายนโยบายให้กับหน่วยงานโดยไม่มีการปฐมนิเทศจึงมักก่อให้เกิดปัญหา การอาศัยการติดตามและควบคุมคนที่มิพพฤติกรรมที่เป็นศัตรูต่อนโยบายนั้นไม่เป็นการเพียงพอ และนโยบายมักถูกต่อต้านจากกลุ่มผลประโยชน์และสมาชิกนิติบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

2.2. การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการขยายความขัดแย้งในขั้นกำหนดนโยบาย (implementation as an extension of the conflicts of the formulation) นักวิชาการบางคน เช่น มินซ์ (Mayntz) และ บาร์แดช (Bardach) เห็นว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการขยายความขัดแย้งในขั้นการกำหนดนโยบาย บางครั้งสถานการณ์นิติบัญญัติประนีประนอมกันให้ร่างพระราชบัญญัติผ่านไปได้โดยใช้ถ้อยคำกำกวมไปก่อน แล้วจึงไปกำหนดนโยบายจริงในขั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ เช่น ยอมให้มินนโยบาย แต่ไม่มีกลไกในการปฏิบัติซึ่งทำให้คนพอใจ แต่ต้องไปต่อสู้กันในการนำนโยบายไปปฏิบัติต่อไป หรือแม้แต่นโยบายที่ชัดเจนก็อาจไม่มีผลในทางปฏิบัติ

2.3. ทรัพยากรการเงินและเทคโนโลยี (financial and technical resources) นโยบายจะสำเร็จได้จะต้องมีเงินและเทคโนโลยีเพียงพอในระดับหนึ่ง การจัดสรรเงินทุนจึงเป็นหัวใจของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.4. การทำงานควบคู่กันระหว่างความสนับสนุนทางการเมืองกับทักษะการจัดการ (twin of political support managerial skill) การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ได้แก่ ความแตกต่างหรือแม้กระทั่งการเป็นศัตรูกันของผู้สนับสนุนนโยบายไปปฏิบัติที่มีอยู่จำนวนมาก โดยเฉพาะกรณีที่เป็นนโยบายที่นำไปปฏิบัติในท้องถิ่น การรุกรานของกลุ่มผลประโยชน์หรือสมาชิกสภานิติบัญญัติที่คัดค้านนโยบายมาตั้งแต่แรก ปัญหาการต่อรองกันระหว่างหน่วยงานจำนวนมากซึ่งมักมีระดับการปกครองต่างกัน หน่วยงานแต่ละระดับดังกล่าวต่างรู้สึกกลัวว่าคนอื่นจะรุกรานอาณาเขตของตน จึงมักมีกลุ่มผลประโยชน์และผู้มีอำนาจในกลุ่มคอยปกป้อง แต่ละปีมีการคุกคามจากการตรวจสอบจากฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติซึ่งเกิดการจำกัดอำนาจตามกฎหมายและตึงงบประมาณที่ทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติอ่อนแอ เกิดความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขข้อบกพร่องของทฤษฎีเชิงสาเหตุและผลที่เป็นพื้นฐานของนโยบายเดิมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องจะทำลายทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของนโยบายและความสนับสนุนทางการเมือง

สรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติพร้อมกับการจัดให้มีทรัพยากรสำรอง ซึ่งเป็นการสำรองและทดแทนทรัพยากรใหม่เพื่อแก้ปัญหาการรับภาระมากเกินไปป้องกันการดำเนินงานล่าช้า การนำนโยบายไปปฏิบัติในขั้นกำหนดนโยบายนั้นเป็นการขยายความขัดแย้งได้เนื่องจากขั้นการกำหนดนโยบายนั้นจะต้องมีการเจรจา ประนีประนอมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับนโยบายทำให้เกิดการอุทธรณ์ขยายระยะเวลาในการต่อรองกัน ทั้งนี้ นโยบายจะสำเร็จได้ต้องมีทรัพยากรการเงินและเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งเงินทุนเป็นหัวใจหลักในการนำนโยบายไปปฏิบัติ นโยบายจะสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับการจัดสรรทรัพยากรด้วยและประเด็นสำคัญอีกประเด็นก็คือการทำงานควบคู่กันระหว่างการเมืองและการจัดการซึ่งหากได้รับการสนับสนุนจากการเมืองอย่างเต็มที่ เกิดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และมีทักษะในการบริหารจัดการอย่างมุ่งมั่นแล้ว การกำหนดนโยบายก็จะนำไปสู่การนำนโยบายไปปฏิบัติได้อย่างสำเร็จ

3. กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ (implementation process) มีความซับซ้อน เพราะเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเป็นจำนวนมาก เช่น หน่วยงานรัฐบาลกลาง ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นความคิดเห็นพื้นฐานของนักวิชาการที่ศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติมองว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นปัญหาเกี่ยวกับระบบราชการและการเมือง ไม่ใช่เรื่องทางเทคนิคหรือระเบียบวิธี เพราะระบบราชการและการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่บรรลุผล ส่วนปัญหาทางเทคนิคนั้นเป็นเรื่องเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปัญหาในระบบราชการและการเมือง ตัวอย่าง เช่น หากท้องถิ่นไม่ร่วมมือกับนโยบายรักษาสังแวดล้อม หรือนโยบายป้องกันและปราบปรามคอร์รัปชันของรัฐบาลกลาง หรือครูในโรงเรียนที่กำลังปฏิรูปมีทัศนคติเชิงลบต่อนโยบายแล้ว ก็ย่อมมีความสำคัญมากกว่าการขาดอุปกรณ์ในการทำงาน หรือปัญหาทางเทคนิคของการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียหรือเตาเผาขยะ

สรุปได้ว่ากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง ขั้นตอนและองค์ประกอบของการนำนโยบายไปปฏิบัติ หากมองในแง่ของการส่งนโยบายตามลำดับขั้น ก็จะมีผู้เริ่มนโยบายส่งนโยบายผ่านไปยังระบบราชการ และหน่วยปฏิบัติ จนกระทั่งถึงมือผู้สนับสนุนนโยบายไปปฏิบัติเต็มไปด้วยการเมืองหรือการเล่นเกมที่มีการชิงไหวชิงพริบ เอาแพะชนะกันนโยบาย สุดท้าย ปัญหาที่เกิดในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติมีทั้งปัญหาในขั้นการก่อรูปนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งอาจแยกพิจารณาได้จากการมีทฤษฎีรองรับ มีผลประโยชน์รวมทั้งดูพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งแบ่งออกเป็นองค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติและกลุ่มเป้าหมาย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำราทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง บทความ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และเอกสารต่างๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) จากการสร้างแบบสนทนากลุ่ม และเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis) เพื่อจำแนกประเด็นที่สำคัญ โดยใช้วิธีการจับคู่เหมือน (Matching) และการจัดกลุ่มข้อมูล (Grouping) โดยเริ่มจาก

1. รับสมัครกลุ่มผู้พิการทางสายตา ผู้ด้อยโอกาส ด้วยความสมัครใจรวมจำนวนไม่เกิน 25 คน
2. สนทนาข้อมูลกลุ่มย่อย สัมภาษณ์ แบบมีส่วนร่วม
3. รวบรวมข้อมูลและสรุปข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากวิจัยเอกสารต่างๆ จากการวิจัยเอกสารแล้ว การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลหลักแล้ว นำมาวิเคราะห์เนื้อหา และตีความข้อมูลออกมาเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อสร้างความเข้าใจและสามารถรวบรวมข้อมูลเพื่อหาข้อสรุปผลการวิจัยต่อไป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำราทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง บทความ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และเอกสารต่างๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสัมภาษณ์

1.1 นักสังคมสงเคราะห์ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 2 คน โดยกำหนดประเด็นคำถามหลักและประเด็นคำถามรองในฐานะหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับผู้พิการทางสายตาและผู้ด้อยโอกาส

1.2 นายกสมาคมคนพิการจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 1 คน โดยกำหนดประเด็นคำถามหลักและประเด็นคำถามรองที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับผู้พิการทางสายตาและผู้ด้อยโอกาส

2. การใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) จากการสร้างแบบสนทนากลุ่ม โดยกำหนดประเด็นคำถามหลักและประเด็นคำถามรองที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับผู้พิการทางสายตาและผู้ด้อยโอกาส ความต้องการและปัญหาในการประกอบอาชีพ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis) เพื่อจำแนกประเด็นที่สำคัญ โดยใช้วิธีการจับคู่เหมือน (Matching) และการจัดกลุ่มข้อมูล (Grouping) โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยเลือกรายชื่อจากผู้ที่ยื่นทะเบียนเป็นผู้พิการและเป็นสมาชิกสมาคมคนพิการจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ผู้พิการทางสายตา จำนวน 5 คน ผู้พิการมือและขา จำนวน 3 คน และผู้ด้อยโอกาส จำนวน 2 คน

3. สนทนาข้อมูลกลุ่มย่อย สัมภาษณ์ แบบมีส่วนร่วม

4. รวบรวมข้อมูลและสรุปข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากวิจัยเอกสารต่างๆ จากการวิจัยเอกสารแล้ว การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลหลักแล้ว นำมาวิเคราะห์เนื้อหา และตีความข้อมูลออกมาเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อสร้างความเข้าใจและสามารถรวบรวมข้อมูลเพื่อหาข้อสรุปผลการวิจัยต่อไป

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการศึกษา

เหตุผลในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความพิการสำหรับคนพิการแล้วโดยส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาเรื่องความพิการ ไม่ได้มีผลกระทบต่อการประกอบอาชีพเลย แต่การประกอบอาชีพในแต่ละอาชีพนั้น ขึ้นอยู่กับผู้พิการเป็นหลัก หากมีใจรักในการทำงานก็ย่อมสามารถทำงานได้เทียบเท่าคนปกติได้ ในการประกอบอาชีพของผู้พิการนั้นต้องการเพียงการได้รับการยอมรับในศักยภาพจากสังคมรอบข้างเท่านั้น และหากอาชีพที่ประกอบมีความถนัดใจรักเป็นทุนเดิมแล้วยิ่งทำให้คนพิการรู้สึกถึงการมีคุณค่าในตัวเองยิ่งขึ้น อาชีพบางอาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการที่สามารถทำได้ และหากครอบครัว ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกให้คนพิการก็ จะมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น เช่น ประกอบอาชีพเพาะเห็ด ประกอบอาชีพนวด เป็นต้น ซึ่งคนพิการจะประกอบอาชีพได้สำเร็จนั้นต้องมีศักยภาพในตัวเองและได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี การประกอบอาชีพให้กับผู้พิการสายตาย่อโอกาสในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. จุดแข็งของการประกอบอาชีพ พบว่าการประกอบอาชีพในพื้นที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันออกไป แต่มีบางส่วนที่มีความคล้ายกันได้แก่ การประกอบอาชีพที่มีตลาดรองรับ ตลาดมีความต้องการสูง มีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ส่งผลต่อการต่อรองราคาสินค้าในฐานะผู้ผลิต และมีความเป็นเอกลักษณ์ในด้านการบริการสินค้า

2. ข้อจำกัดของอาชีพ พบว่าการประกอบอาชีพของผู้พิการสายตานั้นมีข้อจำกัดในการเลือกการประกอบอาชีพที่เหมาะสม ด้านของสภาพจิตใจของผู้พิการ กลไกการขับเคลื่อนการสนับสนุนจากกลุ่มภาครัฐต่างๆ งบประมาณสนับสนุนการประกอบอาชีพ ความยากลำบากในการเดินทางรวมกลุ่มอาชีพ ขาดความรู้เรื่องแหล่งทุนในการสนับสนุน สังคมไม่ยอมรับ

3. ปัจจัยที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ พบว่า การประกอบอาชีพของผู้พิการนั้นมีความเสี่ยงหลายด้าน แต่สิ่งที่สามารถสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จได้ ได้แก่ ความสามัคคี รักในอาชีพ มีผู้นำที่เข้มแข็ง การได้รับการยอมรับในตัวผู้พิการ การจัดตั้งกองทุนสนับสนุนอาชีพ และการได้รับการยอมรับในตัวผู้พิการจากสังคม

4. ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการประกอบอาชีพ พบว่า การประกอบอาชีพของผู้พิการนั้นมีปัญหา ได้แก่ หน่วยงานของรัฐไม่เข้ามาสนับสนุนเท่าที่ควร ขาดความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัย ทัศนคติของบริบทสังคม หน่วยงาน/องค์กรต่างๆ ไม่เข้ามาสนับสนุน ขาดความร่วมมือของกลุ่มสมาชิก

5. การพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็ง พบว่าแนวทางในการพัฒนาการประกอบอาชีพผู้พิการให้เกิดความเข้มแข็งได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่ง รัฐต้องส่งเสริมผู้พิการให้มีความรู้ด้านกฎหมายและสิทธิที่ตนเองพึงได้รับจากรัฐ รวมถึงการส่งเสริมภาวะผู้นำของกลุ่ม หน้าที่และบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม จัดตั้งเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับ การมีส่วนร่วมของกลุ่มสมาชิก การได้รับสวัสดิการและสามารถเข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ จากหน่วยงานภาครัฐ

อภิปรายผลการศึกษา

การประกอบอาชีพให้กับผู้พิการสายตาด้อยโอกาสในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. จุดแข็งของการประกอบอาชีพ พบว่าการประกอบอาชีพในพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันออกไป แต่มีบางส่วนที่มีความคล้ายกันได้แก่ การประกอบอาชีพที่มีตลาดรองรับ ตลาดมีความต้องการสูง มีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ส่งผลต่อการต่อรองราคาสินค้าในฐานะผู้ผลิต และมีความเป็นเอกลักษณ์ในด้านการบริการสินค้าซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย(2560) นโยบายด้านการส่งเสริมวิชาชีพ/การมีอาชีพ การประกอบอาชีพและการมีงานทำของคน พิการทางการเห็น ได้แก่1) มูลนิธิมีนโยบายจะจัดตั้งสถาบัน, โรงเรียนการอาชีพ, ศูนย์บริการคนพิการหรือศูนย์เพื่อดำเนินการสอนวิชาชีพหรือฝึกอาชีพให้แก่คนพิการทางการเห็นและคนพิการทางการเห็นที่มีความพิการอื่นร่วมด้วย เพื่อให้เขาเหล่านั้นมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง 2) มูลนิธิมีนโยบายจะจัดให้มีการอบรมวิชาชีพทั้งระยะสั้นระยะยาว แก่คนพิการทางการเห็น รวมทั้งจัดให้มีทุนหมุนเวียนกู้ยืมหรือช่วยเหลือโดยทางอื่นเพื่อให้มีทุนเริ่มต้นประกอบอาชีพและ3) มูลนิธิมีนโยบายจะจัดตั้งหน่วยงานบริการช่วยเหลือคนพิการทางการเห็น เพื่อดำเนินการช่วยเหลือคนพิการทางการเห็นในรูปแบบต่างๆให้สามารถมีงานทำ มีอาชีพเลี้ยงตนเองได้และจะสนับสนุนหน่วยงานทุกหน่วยงานดำเนินการช่วยเหลือให้คนพิการทางการเห็นให้สามารถมีงานทำเช่นเดียวกัน

2. ข้อจำกัดของอาชีพ พบว่า การประกอบอาชีพของผู้พิการสายตานั้นมีข้อจำกัดต่างจากผู้พิการอื่นๆและผู้ด้อยโอกาสในด้านความหลากหลายในการเลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสม เนื่องจากเป็นผู้พิการทางสายตาส่วนใหญ่เลือกที่จะประกอบอาชีพผู้จำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล รองลงมาคือ นวดแผนไทย รวมถึงด้านของสภาพจิตใจของผู้พิการ และที่สำคัญ คือ กลไกการขับเคลื่อนการสนับสนุนจากกลุ่มภาครัฐต่างๆ บบประมาณสนับสนุนการประกอบอาชีพ ความยากลำบากในการเดินทางรวมกลุ่มอาชีพ ขาดความรู้เรื่องแหล่งทุนในการสนับสนุน สอดคล้องกับแนวคิดของจกภพ ดุลศิริชัย และคณะ (2556) ที่ได้ทำการศึกษาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดขอนแก่น กรณีศึกษาบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น พบว่าด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ ได้แก่ 1) การขาดกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่ครบวงจร บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้รับการอบรมทักษะในการประกอบอาชีพแล้วหรือการใช้สิทธิในการกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพแล้ว แต่ไม่มีการให้ความรู้หรือไม่ได้รับการส่งเสริมด้านอื่น ๆ เช่น ส่งเสริมการตลาด การแปรรูปผลิตภัณฑ์ หรือสถานที่ในการทำงาน เป็นต้น และ 2) ปัญหาด้านงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการมีจำกัดเมื่อเทียบกับสัดส่วนของคนพิการที่มีเพิ่มมากขึ้น

3. ปัจจัยที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ พบว่า การประกอบอาชีพของผู้พิการนั้นมีความเสี่ยงหลายด้าน แต่สิ่งที่สามารถสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จได้ ได้แก่ ความสามัคคี รักในอาชีพ มีผู้นำที่เข้มแข็ง การได้รับการยอมรับในตัวผู้พิการ การจัดตั้งกองทุนสนับสนุนอาชีพ และการได้รับการยอมรับในตัวผู้พิการจากสังคม ซึ่งตามกฎหมายที่กล่าวถึงการจ้างงานผู้พิการในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่ายังมีเพียง 2 คน และถูกจ้างโดยบริษัทเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวภา จรตลและคณะ (2556) ที่ได้ทำการศึกษา การจัดบริการด้านการจ้างงานของรัฐแก่คนพิการ พบว่าหน่วยงานภาครัฐควรยึดถือการปฏิบัติตามหลักการแนวคิดในการจัดบริการทางด้านการจ้างงานของรัฐแก่คนพิการเป็นการเฉพาะโดยคำนึงถึง อนุสัญญา 159 ว่าด้วยการฟื้นฟูอาชีพและการจ้างงาน (คนพิการ) และปรับปรุงสาระของพระราชบัญญัติส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ให้สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบันมากที่สุด ควรมีการเตรียมความพร้อมขององค์กรภาครัฐที่มีต่อการขยายการจัดบริการด้านการจ้างงานของรัฐแก่คนพิการ มีการกำหนดนโยบายและมาตรการบังคับใช้กฎหมาย

อย่างจริงจัง ก่อนที่จะปรับเปลี่ยนระบบต่างๆ ภายในหน่วยงานการประชาสัมพันธ์ขององค์กรภาครัฐที่มีต่อการจัดบริการด้านการจ้างงานของรัฐแก่คนพิการ มีจัดการตั้งศูนย์กลางบริการด้านการจ้างงานคนพิการที่ใกล้บ้านงบประมาณเพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการต่างๆ

4. ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการประกอบอาชีพ พบว่า สมาคมคนพิการจังหวัดเพชรบูรณ์ ยังมีความเข้าใจในระเบียบวิธีการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานของรัฐ เช่น การขอรับการสนับสนุนในโครงการเดียวกันจากหลายหน่วยงานของรัฐ ซึ่งอาจมีปัญหาการเบิกจ่ายภายหลัง หน่วยงานของรัฐขาดการสนับสนุนในเชิงรุกในขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เช่น รัฐให้การสนับสนุนงบประมาณแต่ผู้พิการต้องดำเนินการเขียนโครงการด้วยตนเอง ซึ่งอาจไม่ได้รับการสนับสนุน เนื่องจากผู้พิการไม่มีความรู้และไม่เข้าใจในแบบฟอร์มการเขียนโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐ ซึ่งอาจทำให้ในแต่ละปีไม่ได้รับการสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ A. Dunsire (1978) ปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติ มักปรากฏ ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังในขณะกำหนดนโยบายและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงขณะนำนโยบายไปปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า “ช่องว่างของการนำนโยบายไปปฏิบัติ” (implementation gap) รวมถึงปัญหาและอุปสรรคอื่น ได้แก่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัย ศักยภาพของบริบทสังคม ขาดความร่วมมือของกลุ่มสมาชิก และหน่วยงานของรัฐขาดการสนับสนุน ความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวิรุทธิ์ ฉัตรมาลาทอง (2555) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการฝึกและพัฒนาอาชีพเพื่อส่งเสริมศักยภาพแรงงานคนพิการไทยในเขตภาคกลาง พบว่าสภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่าภายในหน่วยงานให้บริการฝึกและพัฒนาอาชีพคนพิการ พบว่า การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในหน่วยงานให้บริการฝึกอาชีพคนพิการในเขตภาคกลาง มีการปรับสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องและเหมาะสมต่อการใช้งานของคนพิการ เช่น อาคาร ห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการอื่นๆ ให้เหมาะสมในการฝึกและพัฒนาอาชีพของคนพิการ ปัญหาที่พบในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความชำรุด ทรมานของอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเนื่องมาจากระยะเวลาและขาดแคลนงบประมาณในการซ่อมบำรุงหรือจัดหาทดแทน และยังขาดการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ด้วยตนเองของคนพิการ เช่น ห้องสมุด ห้องนั่งเล่นการ เป็นต้น สภาพแวดล้อมนั้นขาดการปรับปรุงสภาพแวดล้อมจึงทำให้เป็นอุปสรรคในการฝึกอาชีพของคนพิการ

5. การพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็ง พบว่าแนวทางในการพัฒนาการประกอบอาชีพผู้พิการให้เกิดความเข้มแข็งได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่ง รัฐต้องส่งเสริมผู้พิการให้มีความรู้ด้านกฎหมายและสิทธิที่ตนเองพึงได้รับจากรัฐ รวมถึงการส่งเสริมภาวะผู้นำของกลุ่ม หน้าที่และบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม จัดตั้งเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับ การมีส่วนร่วมของกลุ่มสมาชิก การได้รับสวัสดิการและสามารถเข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ จากหน่วยงานภาครัฐซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ สิริมาส หมั่นสาย และคณะ (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเข้าถึงกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการขององค์กรสวัสดิการสังคมในจังหวัดนครราชสีมาพบว่า 1.การเข้าถึงกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการพบว่ามีความรู้เกี่ยวกับการเสนอโครงการขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ รู้จักกองทุน และสามารถเข้าถึงกองทุนและงบประมาณไปใช้เพื่อพัฒนาชุมชนของท่าน แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการขอรับเงินจากกองทุน ฯ และกระบวนการติดตามการดำเนินของกองทุน ฯ 2.สภาพปัญหาการเข้าถึงกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการพบว่า ภาวะเบี้ยของกองทุน ฯ ไม่มีความยืดหยุ่นต่อสมาชิก การกำหนดขอบเขตแนวทางการจัดทำข้อบังคับของกองทุนฯ ไม่ชัดเจน มีปัญหาเกี่ยวกับการรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ และขาดกลุ่มคนรุ่นใหม่เข้ามาประสานงาน ขาดประสบการณ์ในการทำงานและค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานและพบว่าในการดำเนินการนั้นผู้มีสิทธิขอใช้เงินกองทุน จำเป็นจะต้องมีตัวกลางคอยประสานงาน ต้องมีจิตอาสาเข้ามาช่วยเหลือ ขาดจิตอาสาที่จะช่วยเหลือจริงจัง มีผู้

ประสานงานแต่ยังมีจำนวนที่น้อยและ บุคลากรยังขาดองค์ความรู้ในการเข้าถึงกองทุน และ 3. แนวทางการพัฒนาการเข้าถึงกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการพบว่าควรมีช่องทางการสื่อสารเพิ่มกลุ่มงาน ที่มีส่วนได้ส่วนเสียให้ชัดเจนมากขึ้น มีบุคลากรที่จะเป็นสื่อกลาง แนะนำ มีช่องทางการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น มีการอบรมทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำโครงการ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดทำโครงการ การเขียนโครงการที่ถูกต้อง และการบริการให้คำปรึกษา การกำหนดขอบเขตการทำงาน รวบรวมระหว่างองค์กร เช่น หน่วยงาน มูลนิธิองค์กรต่างๆ และความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น ควรจัดระบบการทำงานให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรสนับสนุนให้สมาคม / ชมรมคนพิการ ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการในลักษณะองค์กรมาตรฐาน ซึ่งจะช่วยให้สามารถพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการได้

2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน ทั้งระบบ เพื่อให้ผู้ขอทุนสามารถดำเนินโครงการขอทุนได้อย่างถูกต้อง และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงกองทุนให้มากขึ้น

3. สมาคม/ชมรม ที่จัดตั้งเพื่อประโยชน์ของผู้พิการ ควรได้รับความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการเขียนโครงการเพื่อของบประมาณ โดยอาจจัดตั้งที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ช่วยประสานงานกับหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนงบประมาณ

4. ควรจัดสรรเงินกองทุนสนับสนุนโครงการ / กิจกรรม ตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน และเพื่อมุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสังคม โดยจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

5. ควรมีการติดตามขั้นตอนการเสนอของงบประมาณอย่างเป็นขั้นตอน เช่น ขั้นตอนการขอรับทุน มีระบบการตอบรับอย่างชัดเจน ควรมีหนังสือตอบรับว่าได้รับทุนหรือไม่อย่างไร หากไม่ได้รับทุนควรชี้แจงว่าเป็นเพราะเหตุใดให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้รับทุนแก้ไขโครงการและนำมาเสนอต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จักภพ ดุสิตวิชัย และคณะ. (2556). การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดขอนแก่น กรณีศึกษาบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น. วารสาร มข.มส (ฉบับบัณฑิตศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปีที่

1 ฉบับประจำเดือนมกราคม – เมษายน 2556

มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย. (2560). นโยบายด้านการส่งเสริมวิชาชีพ/การมีอาชีพ การประกอบอาชีพและการมีงานทำของคน พิการทางการเห็น.

<http://www.cfbt.or.th/index.php/about-us/policy/12>. สืบค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 61

สิริมาส หมื่นสาย ปัญญา คล้ายเดช วสันต์ ศรีสอาด. (2560). การเข้าถึงกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการขององค์กรสวัสดิการสังคมในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิจัยและพัฒนา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. ปีที่ 12 ฉบับที่ 2

สุวภา จรตลและ โชคชัย สุธาเวช. (2556). การจัดบริการด้านการจ้างงานของรัฐแก่คนพิการ. วารสารวิทยาการ ปีที่ 24 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2556.

อวิรุทธ์ ฉัตรมลาทอง. (2555). การพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการฝึกและพัฒนาอาชีพเพื่อส่งเสริมศักยภาพแรงงานคนพิการไทยในเขตภาคกลาง. รายงานวิจัยวิทยานิพนธ์. สาขาวิชาการศึกษานอกโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- Dunsire, A. (1978). **Implementation in a Bureaucracy**. Oxford : Martin Robertson.
- Bardach, E. (1980). **Policy Termination as a Political Process**. Policy Sciences 7: 9
- Mazmanian, Daniel A. and Sabatier, Paul A. (1981). The Implementation of Public Policy: A Framework of Analysis. **Policy Studies Journal Contents**. Special Issue
- Ripley, R. B. & Franklin, G. A. (1986). **Bureaucracy and Policy Implementation**. Homewood, Ill.: Dorsey Press.
- Van Meter, D. S., & Van Horn, C. E (1975) **The Implementation of Intergovernmental Policy , in Charles O. Jones and Robert D. Thomas eds. , Public Policy Making in a Federal System**. Colifornia : Sage Publications , Inc.400 - 450
- Williams, W. (1975). **Social policy research and analysis: the experience in the federal social agencies**. New York: American Elsevier.